

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei
Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘTI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6
Vis-a-vis de Palatul Justiției

S U M A R :

Câte-va observații asupra Proiectului de lege pentru modificarea unor articole din Codul de procedură civilă, elaborat de fostul ministru de justiție, d-l C. I. Stoicescu, de d. M. Suțu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Tribunalul Ilfov, secția de notariat și Curtea de apel București, s. I: A. Penescu cu Anastase Blăgoșin, cu o Adnotație de d. I. N. Cesărescu.

Tribunalul județului Suceava: Primăria com. Vascani cu Ioan Tibulcă, cu o observație.

JURISPRUDENȚA STRAINA :

Curtea de casație din Franța: cu o Observație de d. D. Alexandresco.

Câte-va observații asupra Proiectului de lege pentru modificarea unor articole din Codul de procedură civilă, elaborat de fostul ministru de justiție, d. C. I. Stoicescu.

(Urmare) (1).

Art. 217 (216)

Codul actual nu prevede în sarcina cărei din părți trebuie să cadă plata anticipată a experților, sau a cheltuelilor de transport la fața locului, atunci când expertiza sau cercetarea locală se ordonă din oficiu, fără să fie cerută de vre-una din părți. În privința cercetării la fața locului, art. 226 din proiect stabilește că, în asemenea caz, cheltuețele necesare se vor procura de partea interesată. Ar trebui să se prescrie aceeași regulă și pentru expertiza ordonată din oficiu, adăugându-se un nou alineat în acest sens între al. 1 și 2 din art. 217.

Prin *partea interesată* se înțelege, după expunerea de motive (p. 18), partea cea mai direct interesată la rezolvirea procesului. Norma ni se pare cam nesigură. În deobște, ambele părți sunt tot atât de interesate la rezolvirea procesului; reclamantul, pentru a obține câștig de cauză, iar pârâtul, pentru a vedea respingându-se reclamația. Partea interesată va fi, credem aceea care, după aprecierea judecătorilor, are mai mult interes la efectuarea expertizei sau cercetării locale, ast-fel că obligația ce-i se impune de a face plata să-și găsească sancțiunea în pierderea a-

vantagiului ce ar putea rezulta pentru acea parte din îndeplinirea acestor proceduri pregătitoare.

Art. 231—235 (227—231)

Art. 231. „Se va putea incuviința chemarea la interogatoriū, când partea care 'l cere are un interes legitim și este privitor la fapte personale care, fiind în legătură cu procesul ce se judecă, pot duce la deslegarea lui“.

„Judecătorii sunt în drept ca să întrebe pe părți asupra tuturor faptelor procesului“.

Art. 232. „Părțile vor fi întrebate personal, prin președinte, asupra fie-cărui fapt în parte, precum și asupra oricărei alte împrejurări, care poate lumina judecata“.

„Ele vor răspunde fără să poată ceti un proiect de răspuns scris“.

„Partea va putea fi autorizată de președinte de a pune întrebările de a dreptul părții chemate la interogator“.

Art. 233. „Părțile vor fi întrebate, ambele fiind față, sau și în neprezența uneia de cea-l'altă; în acest caz ele vor putea fi confruntate“.

Art. 234. „Fie-care din judecătorii, cerând cuvântul de la președinte, va putea face părților ori-ce fel de întrebări va găsi de cuviință“.

„Ministerul public va avea același drept, când e chemat a lua parte la ședință“.

Art. 235. „Părțile își vor putea face una altelea întrebări și observații prin organul președintelui și fără a se întrerupe“.

Atât în procedura veche, în Codul actual, cât și în proiect, dispozițiile relative la interogatoriul părților sunt confuze și neașezate în ordine rațională. Confuzia vine de acolo că principiul interogatoriului, l'am luat din Proc. franceză (art. 324), iar formele lui, din Proc. geneveză (Titre XIII, *De l'interrogatoire des parties*). Or, această din urmă Procedură combină interogatoriul cerut de părți cu acel ordonat din oficiu, pe care mai cu samă îl are în vedere legiuitorul genevez. Pe temeiul art. 227 al. 2 (art. 231 din proiect) din

(1) Veți Curierul Judiciar, No. 69, 71, 75 și 76 din a. c.

Proc. noastră, judecătorii sunt, în adevăr, în drept a se lămuri asupra faptelor procesului prin întrebări puse părților, dar aceasta nu se face în practică cu forma solemnă a interogatorului, cu toate că art. 228—231 (art. 232—235 din proiect), reproduse, cum am zis, din Proc. geneveză, se referă mai cu samă la interogatorul ordonat din oficiu, care singur se poate efectua în lipsa uneia din părți, precum prevede art. 229 (art. 233 din proiect).

Dacă menținem ambele specii de interogator, trebuie, în tot cazul, schimbat ordinea articolelor și modificat în parte precum urmează :

Să se suprimă alin. 2 din art. 231, pentru a se așeza mai jos.

Art. 232. «Partea va fi întrebată personal prin președinte asupra fie-cărui fapt *propus de cealaltă parte*; această din urmă va putea fi autorizată de președinte de a pune întrebările de-a dreptul părții chemate la interogator».

Aceste două art. s'ar referi la interogatorul ordonat după cererea părților. Apoi ar urma:

Art. 233. «Judecătorii sunt în drept ca să întrebe pe părți asupra tuturor faptelor procesului și asupra orî-cărei împrejurări, care poate lumina judecata».

Art. 234 ar cuprinde dispozițiile din art. 233, 234 și 235 sus reproduse.

Art. 235. «*In toate cazurile de mai sus*, părțile vor răspunde fără să poată ceti un proiect de răspuns».

Art. 245 (241)

«Jurământul se va putea modifica de instanța respectivă, care va hotări modul cum va fi presat, potrivit religiei părții».

Nici codul actual, nici proiectul nu desleagă în mod formal chestia jurământului preoților și acea a jurământului *more judaico*. Legiuitorul din 1900 a lăsat ca aceste chestii să se rezolve de jurisprudență, ca și mai înainte. Fiind însă că, în discuția de la Senat asupra jurământului preoților, ministrul de justiție, d-l C. G. Dissescu, autorul noului Cod de procedură, a opinat pentru impunerea lui, preoții cari, în deobște, erau scutiți de această formalitate, sunt astă-dî supuși jurământului ca martori în justiție, și cu atât mai mult vor fi ținuți a presta jurământ decizoriu, precum, de alt-fel, hotărâște o veche decizie a Curței de Casație din 1879.

În cât privește jurământul *more judaico*, jurisprudența constantă a autorităților noastre judecătorești a admis tot d'a-una pentru evrei obligația de a jura conform vechilor tradiții. De un timp încoace, însă, s'a ivit și o părere contrară, bazată mai cu seamă pe textul legii, care nu prevede nicăiri că jurământul s'ar putea presta în alt loc decât pretoriul justiției (în afară de cazurile excepționale din art. 235 și 236), și pe

interpretarea articolului 241, care, admițând că *jurământul* se poate modifica potrivit religiei părții, înțelege a vorbi numai de *formula* jurământului (ca și vechiul art. 241, care zicea *forma* jurământului), și nici cum de vre-o altă formalitate ce ar înconjura prestarea lui⁽²⁾. Fără a discuta chestia⁽³⁾, vom observa că noul text sus citat militează pentru menținerea jurământului *more judaico*, întru-cât adaogă la actualul art. 241: *care va hotări modul cum va fi presat*, expresie largă care îmbrățișază nu numai formula propriu zisă a jurământului, dar și veri-ce altă formă prescrisă de religia părții.

Cât pentru formula obicinuită a jurământului, prescrisă de art. 244, observăm că se suprimă cuvintele: *care știe toate*⁽⁴⁾ din actualul art. 240. Un judecător prevăzător, constatând această modificare în proiectul d-lui Stoicescu, menit a fi votat în viitoarea sesiune legislativă, îndeamnă pe președintele său de a ceti, de azi înainte, formula jurământului cu restricția: *care știe toate până la toamnă*. Adevărul este că, dacă nu era absolut nevoie a se menționa în formula jurământului zisul atribut dumnezeesc, din moment însă ce s'a făcut, nu se vede pentru ce acum s'ar suprima acest adaos.

(Va urma)

M. Suțu

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA de NOTARIAT

Audiența de la 9 Februarie 1902

Președenția D-lui P. A. FLORIAN, Președinte

A. Penescu cu Anastase Blațodin

Sentința No. 54

Urmărire imobiliară.—Conexarea mai multor urmăriri.—Neaplicabilitatea art. 111 bis Pr. civ.—(Art. 111 bis, 523 și 525 Pr. civ.)

Comandament.—Copia după titlu executoriu.—Lipsa semnăturii judecătorilor.—Nulitatea lui.—(Art. 135, 497 și 501 Pr. civilă).

1. *In materie de urmărire imobiliară nu se aplică art. 111 bis Pr. civ. chiar când s'a operat conexarea mai multor urmăriri, fie după cererea debitorului, fie din oficiu.*

2. *Comandamentul este nul, dacă nu conține copie exactă după titlu executoriu și anume, dacă lipsește semnătura judecătorilor de sub formula executorie, această parte a titlului fiind esențială și de natură a atrage nulitatea comandamentului.*

(²) Cpr. trib. Botoșani (în majoritate), Curierul Judiciar din anul cor., No. 78.

(³) Asupra jurământului preoților și jurământului *more judaico*, consultă D. Alexandresco: *Explicațiunea teoretică și practică a dreptului civil român*, T. VII, p. 353 și urm. 396 și urm. Eruditul autor și profesor se pronunță pentru supunerea preoților la jurământ și menținerea jurământului *more judaico*, în starea actuală a legislației noastre.

(⁴) *Atotputernicul și Atotștiitorul*, zice proc. ger. (art. 481),

S'au ascultat : d-l avocat I. N. Cesărescu, din partea contestatorului A. Penescu în dezvoltarea motiveilor de contestație și d. avocat Chr. Goga din partea defendorului Anastase Blațodin care a ridicat incidentul de fine de neprimire a contestației ca tardivă față de art. 111 și 111 bis Pr. civilă.

Tribunalul,

Asupra incidentului de față :

Având în vedere că intimatul A. Blațodin prin apărătorul său d. avocat Chr. Goga, susține că într-un câștig prin contestație se cere anularea comandamentului și a urmăririi pentru nulității de forme care ar vicia comandamentul, o asemenea atacare a comandamentului nu ar mai putea avea loc astăzi, pentru că urmărirea de față a fost conexasă cu o altă urmărire, asupra aceluiași imobil, făcută de un alt creditor și că după art. 111 bis Pr. civ., nulitatea actelor de procedură nu ar mai putea fi propusă în urma conexării;

Considerând că contestațiunile la urmărirea imobiliară se pot face chiar când e vorba de a anula un act de procedură ;

Că prin faptul că nulitatea actelor de procedură poate fi invocată și în ziua vnzării, aceasta nu însemnează că nulitatea actelor sau anularea urmăririi nu poate face obiectul unei contestații ;

Că art. 525 Pr. civilă e categoric în această privință, acordând dreptul de a face contestațiune nu numai când e vorba de revendicarea or păstrarea vre-unui drept de proprietate asupra nemiscătorului urmărit, dar chiar când e vorba de a anula urmărirea ;

Că art. 525 Pr. civ. în al. b. dîcînd că nulitatea actelor de procedură se va putea invoca chiar și în ziua vnzării, ne arată că nulitatea urmăririi poate fi invocată și pe cale incidentală pe lângă calea contestațiunii de care art. 525 Pr. civilă se ocupă în prima sa parte ;

Considerând că contestațiunile făcute la urmărirea silite formează un proces deosebit de procesul vnzării; că aceasta rezultă până la evidență din termenii precizi și categorici ai art. 525 Pr. civ., care acordă dreptul de a face contestațiune nu numai părților care figurează în procesul vnzării, dar chiar și terților ;

Că regula prevădută în art. 111 bis Pr. civ., că nulitatea actelor de procedură trebuie să fie propusă înainte conexității sub pedeapsă de nulitate, nu poate fi invocată în speță ; că acum e vorba de procesul contestațiunii, iar conexitatea a fost propusă în procesul vnzării, regula din art. 111 bis urmînd a se aplica în fie-care proces în parte ;

Considerând de alt-fel că chiar dacă s'ar admite că contestațiunea la urmărirea imobiliară formează același proces cu procesul vnzării, încă dispozițiunile art. 111 bis Pr. civ. sunt inaplicabile la urmărirea silită ; Că conexarea mai multor urmăririi imobiliare poate fi făcută din oficiu conform art. 523 Pr. civ. ; că dacă art. 111 bis Pr. civ. ar fi aplicabil, aceasta ar însemna ca părțile să fie private de un drept legitim de a o-pune excepțiunii din cauza formelor viciate de procedură, căci aceste excepțiuni nu le-ar mai putea ridica în urma conexării. Concluzia la care ajungem fiind inadmisibilă, nu se va admite nici punctul de plecare ; că deci art. 111 bis nu se aplică când e vorba de urmărirea imobiliară ;

Considerând că un sprijin puternic în favoarea acestei soluțiuni îl găsim în dispozițiunile art. 525 Pr. civ. ; că acest articol permite că incidentele de procedură pot fi ridicate chiar în ziua vnzării ; că legiuitorul formulînd această dispozițiune a voit prin aceasta să

arate în termenii precizi că la expropriatiunea forțată incidentele de procedură nu urmează regula din procesele ordinare formulată de art. 111 bis, ci urmează o regulă cu totul diferită ; putînd fi invocată în ultimul moment în urma tuturilor incidentelor cari au fost opuse în proces, fie acele incidente de conexitate, de incompetință sau litispendență, căci art. 525 Pr. civ. nu face nici o distincțiune în această privință.

Pentru aceste motive, tribunalul, în majoritate, respinge incidentul ridicat de d. avocat Chr. Goga din partea intimatului A. Blațodin.

(ss) P. A. Florian, D. Negulescu.

O sebită părere

Asupra incidentului ridicat de d. avocat Chr. Goga, din partea d-lui Anastase Blațodin, creditor :

Avînd în vedere că contestatorul prin cererea de față cere anularea comandamentului și a urmăririi pentru nulității de formă, cari ar vicia comandamentul ;

Avînd în vedere că intimatul susține că o asemenea atacare a comandamentului nu ar mai putea avea loc astăzi pentru că urmărirea de față a fost conexasă cu o altă urmărire, asupra aceluiași imobil, făcută de alți creditori, și că după art. 111 bis Pr. civ. nulitatea actelor de procedură nu ar mai putea fi propusă în urma conexării ;

Avînd în vedere că într'adevăr vnzarea de față a fost conexasă cu vnzarea cerută de d-nii Th. G. Georgescu și Dr. P. Nedelcu ca creditori ai d-lui A. Penescu prin jurnalele acestui tribunal cu No. 4209 și 8596/901 ;

Considerând că după dispozițiunile art. 111 bis Pr. civ. nulitatea actelor de procedură urmează a fi propusă înainte conexității sub pedeapsă de a nu mai putea fi ținută în seamă ;

Avînd în vedere că contestatorul prin contestațiunea sa invoacă nulitatea unui act de procedură ;

Avînd în vedere că el susține că regula enunțată mai sus urmează a se aplica în fie-care proces a parte și nu ar putea fi aplicată într'o contestațiune la vnzare când conexarea a avut loc în procesul vnzării, susținînd chiar că această regulă nu s'ar aplica în materie de vnzări silite ;

Considerând că după dispozițiunile art. 525 Pr. civ. contestațiunile cari au de scop anularea urmăririi pentru revendicarea or păstrarea unui drept de proprietate asupra imobilului urmărit se face cu 20 zile înainte adjudecării, în scris și cu niște forme speciale, iar invocarea nulității actelor de procedură se face sub formă de incident în ziua vnzării ;

Considerând că contestațiunile cele d'intîi formeză într'adevăr un proces deosebit de procesul vnzării pentru că scopul în asemenea contestațiuni este valorificarea sau anularea unor acte sau drepturi independent de formele urmăririi silite. Iosă, când este vorba de nulitatea actelor de procedură, asemenea discuțiuni sunt numai o fază a procesului vnzării și faptul că asemenea nulități se invoacă pe cale de contestațiune, în loc ca să fie invocate pe cale ordinară, incidentul nu conferă nici un avantajiu în această privință contestatorului și nu crează un proces special deosebit de acel al vnzării ;

Nu se discută nici o cesiune specială, de fond, ci numai procedura vnzării. Și dacă într'adevăr conexarea vnzării nu ar putea să impiedice discutarea a unei proceduri dintr'o contestațiune din cele ce ur-

mează a se face înscris și cu condițiuni și scopuri anumite și deosebite de vânzare, nu este tot ast-fel când se atacă prin contestațiune nulitatea unui act de procedură. Acest punct fiind stabilit urmează a se aplica și la procesul vânzării silite, principiul stabilit de art. 111 bis Proc. civ., pentru că odată ce legiuitorul a introdus în această materie, nulitatea actelor de procedură și conexarea acestor excepțiuni sunt supuse regulilor prevăzute în capitolul din procedura care se ocupă cu aceste cestiuni, neexistând altă deosebire de cât aceia rezultând din faptul că în materie de vânzare conexarea se poate face din oficiu și fără citarea părților înainte de ori ce înfățișare, caz în care art. 111 bis Pr. civ. nu și ar avea aplicațiunea; însă de câte ori părțile au fost în măsură ca să discute înainte de conexare nulitatea actelor de procedură și nu au făcut acest lucru, se aplică și în materie de vânzări silite imobiliare nefiind nici un motiv de a nu se aplica regulile generale, chiar din contra în materie de executare silită nu se poate presupune ca legiuitorul să fi admis favorisarea șicanei pe când o înlătură în procesele ordinare;

Considerând că este bine înțeles că atât în această materie cât și în materie ordinară, prohibițiunea stabilită de art. 111 bis nu se aplică și nu se poate aplica de cât actelor de procedură anterioară conexării, iar nici de cum actelor posterioare;

Având în vedere că în specie se atacă un act de procedură anterior conexării;

Pentru aceste motive, sunt de părere a se admite incidentul și a se respinge contestațiunea d-lui A. Penescu ca inadmisibilă.

(s) M. Balș.

După care dându-se cuvântul părților în fond, s'au ascultat: d-l avocat I. N. Cesărescu din partea contestatorului A. Penescu în dezvoltarea motivelor de contestațiune și d-l avocat Cr. Goga din partea intimatului A. Blațodin în combateri.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere contestațiunea făcută în termen de Al. Penescu prin petițiunea înreg. la No. 1788 din 16 Ianuarie 1902 în contra urmării silite a imobilului său exercitată de creditorul său A. Blațodin;

Având în vede că prin această contestațiune debitorul cere anularea comandamentului și a întregii urmăriri îndreptate în contra sa pentru motivul că, în comandament nu se reproduce întocmai titlul executor în baza căruia se face urmărirea;

Având în vedere susținerile și opunerile părților;

Având în vedere că A. Penescu, împrumutându-se de la A. Blațodin cu o sumă de 42000 lei și constituie ca ipotecă moșia sa Sărăcineasca din județul Ilfov prin actul autenticat de acest trib. la No. . . și No. . . și înscrise sub No. 1080/94 și 1299/95 tot de acest tribunal; debitorul neplătind datoria la termen, Blațodin investește cu formula executorie actul său de creanță și cere de la tribunal scoaterea în vânzare a imobilului ipotecat; se fac comandamente, care mai în urmă se anulează, făcându-se alte comandamente, în aceste din urmă se omite a se reproduce în copirinsul copieii după titlul executor semnătura atât a judecătorului care a instrumentat la autentificarea actului de ipotecă cât și a greșierului său; de asemenea se omite a se reproduce semnătura președintelui care a ordonat înscrierea în registrul de înscripțiuni a actului de ipotecă, precum și aceia a greșierului care l'a asistat la acea operațiune și care în urmă atestă că înscripțiunea s'a operat

în registru; în fine s'a omis a se reproduce semnăturile judecătorilor cari au semnat formula executorie precum și aceia a greșierului care a contrasemnat'o;

Având în vedere că, față cu aceste lipsuri, contestatorul susține că comandamentul nu conține o copie exactă după titlul executor conform art. 497 și că, în asemenea împrejurări, acest comandament este nul;

Considerând că după art. 497 Pr. civ. comandamentului trebuie să cuprindă copie după titlul executor;

Având în vedere că se constată în fapt că titlul original înfățișat de creditor poartă semnăturile care lipsesc în copia ce cuprinde comandamentul;

Având în vedere că în asemenea condițiuni nu se poate susține că copia ce se află în comandament este reproducerea fidelă a titlului executor original și că prin urmare nu s'au îndeplinit în speță dispozițiunile art. 497 Pr. civ.;

Având în vedere că creditorul susține că nu se poate cere ca copia din comandament să fie conformă cu originalul act pentru că agentul nu este competente ca să libereze copie conformă cu originalul, ci acest lucru intră exclusiv în competența greșierilor, sau în unele cazuri prevăzute de lege în competența președintelui său completului tribunalului;

Considerând că această obiecțiune nu este întemeiată, căci semnătura agentului în josul comandamentului este o formalitate care servește ca să stabilească că actul care este reprodus în comandament este identic cu acel care servește de baza urmării și somațiunei ce se fac de a plăti. Tot comandamentul este de la început până la sfârșit opera agentului care atestă despre tot cuprinsul lui. Deci nefiind vorba aici despre o copie în sensul ordinar al cuvântului, obiecțiunea creditorului nu poate fi ținută în seamă;

Considerând că după art. 501 Pr. civ. dispozițiunile art. 497 pr civ. trebuiesc observate sub pedeapsă de nulitate a comandamentului;

Că dar în cazul de față aceste formalități nefiind observate, comandamentul este nul;

Având în vedere că creditorul obiectează că toate nulitățile invocate, chiar dacă arătările contestatorului ar fi fondate, se referă la exemplarul comandamentului atașat la dosar și că aceste nulități nu au vre-o importanță de cât atunci când afectează comandamentul înmănat debitorului, căci legea nu prevede ca să se întocmească două exemplare de comandament din care unul să fie atașat la dosar;

Având în vedere că debitorul nu prezintă exemplarul de comandament ce i s'a înmănat conf. art. 498 Pr. c. spre a se putea vedea dacă și în acel exemplar există nulitățile care viciază exemplarul aflat la dosar;

Considerând însă că din moment ce agentul atestă în josul comandamentului aflat la dosar că a remis debitorului un exemplar identic, această afirmațiune probează că ceia ce conține unul conține și cel-l'alt, și de altmintrelea singurul exemplar care poate face vre-o dovadă legală este acel care se află în dosar, care nu poate fi alterat;

Considerând în ceia ce privește alegațiunea creditorului că legea nu cere ca să existe și un exemplar de comandament la dosar, că această alegațiune este nefundată întru cât art. 497 Pr. civ. prevede că comandamentul după ce va fi comunicat debitorului să fie transcris în registru special al tribunalului; Or dacă un singur exemplar de comandament ar fi cerut de lege, odată acest exemplar comunicat debitorului și lăsat în mâna lui, cum și după ce ar mai putea el să

fie transcris în registrul tribunalului fie chiar în extract, și ce ar putea să afirme greșierul că s'a transcris în registru, dacă n'ar exista după lege exemplarul ce trebuie atașat la dosar;

Având în vedere că creditorul mai arată că el urmărește în baza a două acte de ipotecă, și că dacă unul din aceste titluri este rău reprodus, el renunță ca să mai urmărească imobilul în baza acestui titlu, ce'l mai urmărește numai în baza titlului reprodus în regulă;

Considerând că odată ce comandamentul este viciat prin lipsa unei formalități prescrise sub pedeapsă de nulitate, el cade în întregul lui, ne mai putând fi validat prin suprimarea părților viciate;

Că dar și această întâmpinare a creditorului urmează a fi înlăturată ;

Având în vedere că prin urmare contestațiunea debitorului fiind fondată, urmează a fi admisă, anulându-se comandamentul și întreaga urmărire ;

Pentru aceste motive, trib. admite contestațiunea făcută de A. Penescu, etc. etc.

(ss) P. A. Floria, M. Balș, D. Negulescu.

Grefier (s) *Bucșenescu*

Această hotărîre a Tribunalului a fost confirmată de Curtea de apel s-a I, în zina de 19 Iunie 1902, prin deciziunea următoare cu No 127/902

S'a ascultat d-nii avocați M. Antonescu și Chr. Goga din partea apelantului A. Blațodin în susținerea motivelor de apel și d. avocat I. N. Cesăreșcu, din partea intimatului, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de A. Blațodin în contra sentinței cu No. 54/902 a trib. Ilfov. secția de notariat ;

Având în vedere că tribunalul prin această sentință a admis contestația făcută de A. Penescu și a anulat întreaga urmărire îndreptată în contra moșiei Sărăci-neasca ce'i dăce și Clinceanca, pendinte de comuna Țigănești, județul Ilfov, după cererea apelantului A. Blațodin ;

Având în vedere că părțile au invocat în apel aceleași fapte și mijloace pe care le-a invocat și la prima instanță ;

Având în vedere motivele din sentința supusă apelului, pe care Curtea găsimdu-le juste și bine întemeiate și le însușește în totul ;

Că, ast-fel, apelul fiind nefondat urmează a se respinge, acordându-se și cheltueli de judecată intimatului.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelul, etc.

(ss) Ath. C. Kivu, T. T. Djuvara, D. Giuvaru, Em. Anastasiu.

Grefier, (s) *N. Brătianu*

Adnotație.—Tribunalul de Notariat ca și Curtea de apel, secția I București, au avut a se pronunța asupra următoarelor două cesțiuni:

I. Art. 111 bis din Procedura civilă, este el aplicabil în materie de urmărire imobiliară ? și

II. Comandamentul, când îi lipsește semnăturile judecătorilor sub formula executorie, este el nul ?

Să analizăm fie-care din aceste cesțiuni. Și mai întâi: se aplică art. 111 bis în materie de urmărire imobiliară ?

Pentru a cunoaște acest lucru să vedem ce zice art. 111 bis și care este rațiunea lui de a fi.

Art. 111 bis arată ordinea în care trebuiesc propuse excepțiunile. El însă este o urmare a articolelor precedente și în special a art. 111 pentru că în primul său aliniat spune categoric. «*Toate apărările enumerate în art. de mai sus etc.*», și articolul indicat precedent, art. 111 spune:

«*Orî-ce cauză de nulitate în privința actelor de procedură privitoare la cererile de legarea instanței prin acțiuni, opoziții, contestații, apel, recurs în cauză și cereri de revizuire este stinsă dacă nu se propune înaintea orî-cărei apărări asupra fondului.*»

Va să zică art. 111 Pr. civ. presupune un proces, o acțiune, opoziție, apel, recurs, contestație sau revizuire, în care părțile litigante și dispută drepturile înaintea tribunalelor. Și atât de adevărat este, că acest articol presupune un proces în cât partea finală a articolelor o spune categoric când vorbește de *apărare asupra fondului*, or, *apărare și fond*, deosebit de *formă* nu poate fi de cât într'un proces.

Ei bine, într'o urmărire imobiliară și chiar mobiliară, nu poate fi vorba de proces. Părțile nu și dispută drepturile între ele. Debitorul nu tăgăduiește dreptul creditorului de a urmări imobilul pentru că așa s'a legat prin creanța ipotecară. Și mai puțin încă se poate zice că creditorul are ceva de disputat sau de tăgăduit debitorului. Urmărirea imobiliară dar, nu e proces, pentru a fi vorba de vre o apărare asupra fondului. *Urmărirea imobiliară este un complex de forme, prin care creditorul ajunge la realizarea creanței sale.*

Așa fiind, nu poate fi loc la aplicarea art. 111 din Pr. civ., care presupune un proces angajat, și mai puțin încă a art. 111 bis, care reglementează ordinea în care se pot propune excepțiunile prevăzute în art. precedente cari toate presupun un proces angajat deja între două sau mai multe părți.

Soluțiunea aceasta este cu atât mai adevărată cu cât dacă s'ar admite alt-fel, ar urma, că după ce s'au întrunit mai multe urmăriri, conf. art. 523 Pr. civ., după cererea uneia din părți, toate lipsurile și viciile de procedură, relativă la vânzare, să nu se mai poată ridica. Așa d. ex. la o înfățișare precedentă, s'a unit urmărirea primului creditor următor cu a unui alt creditor, ce urmărea acelaș imobil în alt județ, și dându-se un nou termen de vânzare, s'au făcut noui afipte și publicații. Ei bine, dacă ar fi aplicabil art. 111 bis, ar urma, ca la noul termen, vânzarea să se efectueze cu orî-ce preț, chiar când afiptele ar fi nule, sau ar lipsi cu deservire, pentru că afiptele fiind o cesțiune de procedură, nu se mai poate ridica excepțiunea nulității lor, pentru că s'a ridicat deja excepțiunea de conexitate mai înainte și s'a operat acea conexitate.

Și atunci, contrar tuturilor regulilor de procedură, s'ar face o vânzare silită fără afipte și fără publicațiuni, lucru neadmisibil.

S'ar putea zice, și s'a susținut, că trebuie să se facă o distincțiune între actele de procedură, anterioare conexării și cele posterioare acestei conexări. Asupra celor d'întîiu chiar de ar fi nule nu se mai poate vorbi; asupra actelor de procedură posterioare conexării însă se poate discuta și cere nulitatea lor.

Mai întâi că legiuitorul nicăeri nu face această distincțiune, între actele de procedură anterioare și cele posterioare excepțiunii de conexitate. Art. 111 bis e general, dintr'ensul nu se poate deduce nici o distincțiune. Și să nu uităm că e vorba de o decădere de drepturi, care nu se poate aplica de cât atunci când legea o exprimă în mod expres.

Dar spre a vedea și mai bine, că o asemenea teorie

este greșită și că nu e loc la nici un fel de distincțiune, să luăm un exemplu:

Să presupunem că ne găsim într'un proces ordinar. S'a făcut d. ex. apel de ambele părți asupra aceleiași hotărâri, cari apeluri s'au repartizat la două secțiuni deosebite: Unul la secția I și cel-alt la secția II. La prima înfățișare înaintea s. I se cere conexarea. Curtea conexează și dă un nou termen pentru a se aduce apelul de la s. II. La ziua de înfățișare, se constată că apelul de la s. II nu e motivat. Or, motivarea apelului este o cesțiune de pură procedură anterioară conexării. Ei bine, dacă s'ar admite aplicarea art. 111 bis fără nici o restricțiune, atunci înaintea Curții s. I, nu s'ar mai putea cere comunicarea motivelor apelului de la s. II pentru că s'a cerut deja conexarea. În zadar s'ar demonstra de către partea care reclamă motivele, că i-a fost imposibil să vadă dacă apelul de la s. II, era sau nu motivat fiind-că n'a știut de el, de cât în ziua când s'a cerut conexarea în baza unui certificat, că s'a făcut apel în contra aceleiași hotărâri; această dovadă n'ar folosi la nimic pentru că s'a cerut înainte conexarea apelurilor și e loc la aplicarea art. 111 bis, ca și cum excepția de conexitate acoperă lipsa de procedură anterioară ei și chiar nemotivarea unui apel. Prin urmare, dar, nici în procesele ordinare, nu se poate zice că art. 111 bis, se aplică în mod general.

În materie de urmărire imobiliară însă, lucrul ar fi și mai grav, pentru că întrunirea urmărilor se pronunță chiar din oficiu, (art. 523); și atunci să presupunem că ne găsim în ziua vânzării și că fiind mai multe urmăriți, se declară unite *din oficiu*, ori după cererea debitorului, lucru ce se poate face de la apelul nominal.

Se constată însă de către debitor că afiptele nu conțin prețul de la care are să înceapă vânzarea (art. 506 al. 2) sau că mai există și alți creditori înscrși cari n'au fost citați (art. 509), dispoziții prevăzute sub pedeapsă de nulitate (art. 512). Ei bine, este oare loc la aplicarea art. 111 bis? Se poate procedea la vânzare trecând peste aceste nulități? Evident că nu, pentru că ar fi ca decăderea prevăzută de art. 111 bis să depindă de un pur hazard, după cum partea care se prevalează de nulitatea procedurii, a ridicat sau nu excepția de conexitate, căci necontestabil este, că un alt creditor înscrș, care n'a luat parte la cererea de conexitate, poate cere după această conexitate ori-ce anulare de procedură și chiar anularea comandamentului. Or, în intenția legiuitorului de la 1900 n'a fost cătuși de puțin, ca să creeze nulități, cari să depindă de hasard.

Mai mult, art. 111 bis presupune un proces și urmărirea imobiliară nu e proces, și chiar de am fi față de un proces, actele prevăzute de legiuitor sub pedeapsă de nulitate, nu se pot înlocui nici prin tăcerea părților nici prin trecere de timp. Ele o-dată nule, nule rămân.

Iată pentru ce credem că, cu drept cuvânt, Curtea de apel confirmă părerea majorității tribunalului care hotărăște că în materie de urmărire imobiliară, nu este aplicabil art. 111 bis Pr. civ.

A doua cesțiune supusă tribunalului era dacă, comandamentul ne fiind o copie fidelă a titlului executoriu, este sau nu lovit de nulitate.

În fapt se întâmplase, că sub formula executorie copiată în comandament, lipsea semnăturile judecă-

torilor și atunci cesțiune: Art. 497 Pr. civ. spunând că comandamentul, *va cuprinde copie de pe titlu executoriu*, se înțelege prin aceasta că lipsa semnăturii judecătorilor de sub formula executorie este așa de esențială în cât să atragă nulitatea lui?

Să analizăm:

Ce cere art. 497 Pr. civ.? El cere ca comandamentul să cuprindă copie de pe titlul executoriu.

Ce se înțelege cu aceste cuvinte *copie de pe titlu executoriu*? Fără discuție: cine zice copie de pe un act, înțelege copierea din cuvânt în cuvânt a aceluși act. Și că trebuie copiat din cuvânt în cuvânt actul se dovedește prin faptul că ori de câte ori legiuitorul cere numai extract, o spune în mod categoric. Așa face în art. 503 al. 2 și în art. 504 No. 2 din Pr. civ. Se mai dovedește și prin faptul că art. 497 român este copiat după art. 573 frances unde se zice «*il sera donné copie entière du titre*».

Așa fiind, semnăturile judecătorilor de pe formula executorie constituiesc ele o parte esențială care să atragă nulitatea lui? Evident că da, pentru că formula executorie este de ordine constituțională. Art. 36 din Const. prevede că hotărârile se execută în numele Regelui iar art. 135 Pr. civ. prescrie formula acestei dispozițiuni constituțională, formulă care nu se poate înțelege fără semnăturile judecătorilor și a grefierului.

Lipsind semnătura judecătorilor, lipsește formula executorie.

Aceasta este interpretarea ce trebuie dată art. 497 combinat cu art. 135 Pr. civ. și cu art. 36 din Constituție.

În această privință și jurisprudența și doctrina sunt unanime a recunoaște că lipsa formulei executorie de pe copia titlului trecut în comandament este o lipsă esențială care atrage nulitatea lui.

Iată în adevăr ce zice d-l Glasson în T. II din *Précis de procédure civile*, ediția din 1902 la p 255:

«*L'article 673 du code de procédure veut même qu'il soit donné copie entière de ce titre en tête du commandement. L'omission de cette copie entraînerait certainement nullité (art. 715 fr. 501 român)*».

Și mai departe:

«*On admet généralement, que des omissions légères ou de formules abrégatives peuvent être employées pourvu que toutes les parties essentielles du titre même la formule exécutoire, se trouvent dans le commandement. Il sera toujours plus prudent de copier le titre sans changement*».

În același sens Chauveau Dutruc, code de la saisie immobilière t. I, No. 2204: «*La formule exécutoire peut seule imprimer la force d'exécution à un act, et rendre valable le commandement qui en contient la signification*». (Daloz, Rép. 2-a edit. V^o Vente publ. l'imm. No. 389).

Se poate întâmpla ca semnăturile judecătorilor sau a unuia din ei să fie ne citeați și comandamentul în locul semnăturii să conțină cuvântul: *indescrifabil*. În cazul acesta cerințele legii sunt îndeplinite, pentru că în comandament se afirmă că există o semnătură sub titlu executoriu, dar că acea semnătură este neciteată. Nu de la abilitatea scriitorului de a descifra sau nu diferite grifonage, poate depinde validitatea sau nulitatea unui act. Dar când lipsește cu desăvârșire ori-ce semnătură, atunci însemnează din două una: sau că comandamentul nu e o copie fidelă a ti-

tlului cum cere art. 497 al. 2, sau că însă-și actul original nu poartă aceste semnături; dar și într'un caz și în cel-l'alt comandamentul e nul. În primul caz e nul conform art. 497 al. 2 Pr. civ., în al doilea caz e nul conform art. 373 Pr. civ.

Iată pentru ce, cu drept cuvânt și tribunalul și Curtea au declarat nul comandamentul căruia i lipsește semnăturile judecătorilor de sub formula executorie.

I. N. Cesărescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI SUCEAVA

Audiența de la 25 Octombrie 1902

Președenția D-lui A. L. BĂRSESCU, Președinte

Primăria com. Vascani cu Ioan Țibulcă

Proces-verbal No. 3961

Simulație.— Dovedirea ei.— Terții persoane.— Părți contractante.— Lipsa unui început de dovadă scrisă.— Martori.— Acte.— Presumții.— Fraudă la lege.— (Art. 1191 Codul civil).

1. Proba simulațiunii se poate face de către cei de al treilea prin martori și presupțiunii chiar când nu există un început de dovadă scrisă.

2. Părțile contractante pot dovedi simulațiunea prin acte și presupțiunii, chiar când nu există un început de dovadă scrisă, când însă actul simulat ascunde o fraudă la lege.

Tribunalul deliberând, și

Având în vedere cererea subsidiară făcută de Primăria com. Vascani de a i se admite proba testimonială spre a dovedi că actul de cesiune, intervenit între Ioan D. Lăzărescu și Ioan Țibulcă, și pe baza căruia acesta cere restituirea garanției, este un act simulat și făcut numai în scopul de a se frauda legea comunală; căci Lăzărescu fiind primar și, deci, oprit a fi în acelaș timp și antreprenorul accizului comunal, a trecut de formă contractul de antrepriză pe numele lui Țibulcă, rămânând în realitate tot el antreprenor;

Având în vedere că dacă s'ar dovedi că această alegațiune a apelantei este adevărată, că actul de cesiune e simulat, adică că e inexistent, fără cauză și, deci, lipsit de orî-ce efecte juridice, atunci Lăzărescu nu a încetat un singur moment a fi proprietarul garanției care face obiectul litigiului de azi; restituirea ei, făcută în mâinile lui Lăzărescu, este bine și valabilă făcută, iar Țibulcă nu avea nici dreptul, nici calitatea a o cere, așa că acțiunea sa rămâne cu totul nefondată; că, prin urmare, interesul primăriei com. Vascani de a cere să dovedească această simulațiune, e, după cum vedem, în afară de orî-ce discuțiune;

Având în vedere că tot în afară de orî-ce discuțiune mai este că, într'un cât numita primărie nu a luat parte la acest act de cesiune, intervenit numai între Țibulcă și Lăzărescu, și într'un cât densa nu reprezintă nici una din părțile contractante, în discuțiunea acestui act de cesiune, ci se prezintă în instanță în numele ei și cu propriile ei drepturi, ea nu poate fi considerată de cât ca o terție persoană; și în asemenea caz, doctrina și jurisprudența e unanimă a recunoaște, și fără șovăire, că proba simulațiunii se poate face de către cei de al treilea, chiar când nu există un început de probă scrisă, prin martori și presupțiunii;

Având în vedere că admitînd chiar, de și față cu considerentele de mai sus e imposibil de admis, că primăria com. Vascani nu ar fi terție persoană, ci parte contractantă, și în acest caz, încă cererea sa este admisibilă, de oare-ce se tinde a se stabili că menționatul act de cesiune, ascunde o fraudă la lege, și

doctrina și jurisprudența, aproape întregă, recunoaște că în asemenea cazuri și părțile contractante, și chiar când nu există un început de probă scrisă, pot dovedi simulațiunea prin martori și presupțiunii;

Dispune:

Admite cererea subsidiară făcută de primăria com. Vascani și, prin consecință, proba testimonială, spre a se dovedi simulațiunea actului de cesiune intervenit între I. D. Lăzărescu și I. Țibulcă, și care face obiectul litigiului.

(ss) Al. Bărescu, N. Burghilea.

Păreră deosebită

Ioan D. Lăzărescu, avînd luat în întreprindere accizul comunei Vascani, prin actul din 1 Februarie 1897, cesionează contractul său lui Ioan Țibulcă, pentru restul periodului 1895—1898, adică cu începere de la 1 Februarie 1897, până la 1 Aprilie 1898, rămînînd Țibulcă, după cum glăsuște actul de cesiune, «constituit în toate drepturile și prerogativele» ce și el le avea de la comuna Vascani, drepturi între care era și acela de a primi Țibulcă, la expirarea contractului, garanția de 1500 lei, deșus de Lăzărescu; de oare ce acesta primise echivalentul de la Țibulcă;

Această trecere a accizului a fost admisă de consiliul comunei Vascani, prin decizia No. 7 din 1897, și aprobată de delegațiunea județiană;

Acest act de cesiune este, deci, perfect;

În urmă, cedentul Lăzărescu devine primar al com. Vascani, și, în această calitate, sustrage garanția de 1500 lei, care se cuvinea a fi restituită lui Țibulcă, și dat în judecată, pentru acest fapt, este achitat de trib. Suceava, prin sentința No. 283 din 9 Martie 1900;

Țibulcă chiamă în judecată pe primăria com. Vascani, pentru a-i restitui garanția și judecătoria ocularului Pașcani, prin cartea de judecată No. 453, din 9 Martie 1902, admite reclamația;

Primăria, făcînd apel, cere a i se admite proba testimonială pentru a dovedi că actul de cesiune dintre Lăzărescu și Țibulcă este simulat, că adică, de și prin acest act se declară că Lăzărescu a cesionat lui Țibulcă contractul de întreprindere a accizului, totuși, în realitate, Lăzărescu era adevăratul antreprenor, și că liberându-se acestuia garanția de 1500 lei, reclamantul nu mai poate pretinde a i se restitui această garanție;

Chestiunea de discutat este, deci, dacă această cerere este admisibilă;

Considerînd că de îndată ce o cesiune este perfectă precum e în specie, creanța se detașează de persoana cedentului, pentru a exista în persoana cesionarului, care lucrează în propriul său nume și în chip ca și cum dreptul pe care-l exercită, ar fi luat, chiar de la început născere în persoana sa;

Că ast-fel fiind, între cesionarul Țibulcă și primăria com. Vascani s'a născut un raport juridic direct, că adică Țibulcă și Primăria com. Vascani sunt părțile contractante ale actului juridic care face litigiul acestui proces;

Considerînd că părțile contractante nu pot să stabilească simulațiunea de cât cu un contra-înscriș sau act secret, și în lipsa unui asemenea act, cu martori și presupțiunii, însă numai în cazul când vor avea un început de probă scrisă;

Vedînd că primăria com. Vascani cere a i se admite să facă dovada simulațiunii cu martori, fără a prezenta un început de dovadă scrisă, această cerere este inadmisibilă;

Se susține, însă, că într-un-cât, conform legii comunale, primării nu pot fi întreprinzători de accize, cesiunea făcută către Țibulcă, de Lăzărescu, ascunde o fraudă la lege, și că, în asemenea caz, proba testimonială este admisibilă;

Considerînd că, de și doctrina și jurisprudența admit

proba testimonială chiar în privința părților contractante, și chiar când nu există un început de probă scrisă, atunci când e vorba a se dovedi o fraudă la lege, totuși nu e mai puțin adevărat că această probă e admisibilă numai în cazul când frauda a existat la epoca formării actului; or, este cert că, la 1 Februarie 1897, cedențul Lăzărescu nu era primar al com. Vascani, și dacă el nutrea dorința de a fi alesul concetățenilor săi, eveniment incert și care nu depindea de loc de voința sa, aceasta nu dă dreptul a bănuși că cesiunea s'a făcut numai cu intențiunea de a fraudă legea comunală, lege pe care părțile erau în absolută imposibilitate a o fraudă la epoca cesiunei de oare-ce Lăzărescu, precum am mai spus, nu era primar, și deci, actul ce făcea nu era oprit de lege;

Pentru aceste considerente, sunt de părere că cerea primăriei com. Vascani de a i se admite proba testimonială pentru a dovedi simulațiunea acestui act de cesiune, este inadmisibilă.

Judecător de ședință: (s) Artur Gorovei.

Observație. — Veți nota care întovărășește decisiunea Curței de cas. din Franția, publicată mai la vale, tot în acest număr al ziarului nostru.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

CURTEA DE CASAȚIE DIN FRANȚIA

Audiența de la 31 Ianuarie 1901

Președenția D-lui MAZEAU, Prim-Președinte

Simulație. — Părți contractante. — Presumții. — Inceput de probă scrisă. — Fraudă la lege. — Art. 1341 C. civ. fr. (1191 C. civ. român).

Simulația unui act nu poate fi stabilită între părți prin proba testimonială, sau presupțiuni, de cât atunci când există un început de probă scrisă, sau o fraudă la lege.

Curtea,

Asupra celui de al doilea motiv de casare; — Considerând că simulația unui act nu poate fi stabilită între părți, prin martori sau simple presupțiuni, de cât atunci când există un început de probă scrisă, sau o fraudă la lege; Considerând că nici o fraudă la lege n'a fost invocată în specie, și nici un început de probă scrisă n'a fost, de asemenea, propus contra reclamantului, care afirmă sinceritatea actului suscris de dânsul; Că, cu-toate-acestea, judecătorii fondului au declarat actul simulat, întemeindu-se exclusiv pe oare-care presupțiuni de fapt; că statuând ast-fel, ei au violat art. 1341 din Codul civil (1191 C. rom.); Pentru aceste motive, și fără a mai discuta cele-lalte mijloace de casare, casează, etc.

(Din Sirey, 1901, 1. 347).

Observație. — Soluțiunile admise de Curtea supremă din Franția nu sufer, după noi, nici o indoeală, de și punctul relativ la fraudă la lege a dat loc la discuțiune.

Mai întâi de toate, este constant atât în doctrină cât și în jurisprudența că, părțile nu pot dovedi simulația unui act prin martori sau presupțiuni, de cât producând un început de dovadă scrisă, pentru-că ele erau în pozițiune de a și

procura o dovadă scrisă (contra-inscris) despre simulațiunea săvârșită între ele (1).

Părțile pot, de asemenea, administra proba testimonială de câte-orî actul lor a avut de scop fraudarea unei legi de ordine publică, pentru-că, după cum foarte bine observă Marcadé (2), partea care a subscris o obligație mincinoasă, prin poziția sa falsă în care se află față cu cea-laltă parte contractantă, se găsește în imposibilitatea morală de a cere un contra-inscris, menit a anula mai în urmă obligația sa.

Curtea din București a admis însă soluția contrară, pentru următoarele motive: «Considerând că de și se pretinde că actul ar fi fost făcut pentru a eluda legea, însă, chiar în asemenea caz, pentru ca proba cu martori să fie admisibilă, ar fi trebuit ca intimatul să aducă un început de dovadă scrisă, sau *presupțiuni puternice*, care să autorize pe justiție să încuviințeze proba testimonială, etc.» (3).

Va să țină, proba testimonială ar fi fost admisibilă în specie, dacă partea în drept ar fi avut în favoarea sa *presupțiuni puternice*; or, *presupțiunile*, orî-cât de puternice ar fi, nu fac admisibilă proba testimonială, ci începutul de dovadă face admisibilă proba testimonială și a *presupțiunilor*. Această decizie nu suferă, deci, nici o analiză serioasă (4).

În fine, este de principiu că una din părți poate în tot-d'auna să dovedească atât prin martori cât și prin *presupțiuni dolul și violența* de care ea a fost victimă într'o convenție, pentru-că a fost în imposibilitate de a-și procura o dovadă scrisă (5).

Aceeași dovadă aparține, pentru aceleași motive, și terțiilor cari ar fi fost fraudate de părți prin convenția lor (6).

D. Alexandresco

INFORMAȚII

Anunțăm cu plăcere că, în unul din numerele viitoare, vom publica un interesant studiu asupra Energiei din punctul de vedere juridic, datorit penei D-lui V. Erbiceanu, magistrat din Iași, cunoscut prin articolele sale publicate în Archiva din Iași și în Revista de drept și sociologie, precum și cititorilor noștri, prin mai multe frumoase hotăriri, publicate în coloanele acestui ziar.

(1) Veți numeroasele autorități citate în t. V al Comentariilor noastre, p. 275 nota 2; în t. VII, p. 157, nota 2, și p. 285, nota 3, precum și în adnotația noastră din *Curierul Judiciar*, No. 14, anul 1900, p. 111, nota 15 (observ. asupra unei decisiuni a Curței din Turin). Cpr. Cas. fr., *Dreptul* din 1900, No. 44, și *Pand. Périod.* 1900. 1. 187.

(2) Marcadé, V, art. 1348, No. IV. — Veți însă Laurent, XX, 594 urm.

(3) *Dreptul* din 1897, No. 74. — Veți însă, în sens contrar, sentința Trib. Suceava, publicată tot în numărul de față.

(4) Veți critica ei în adnotația noastră din *Curierul Judiciar*, No. 17 (anul 1900), p. 111 urm.

(5) Veți t. V a Comentariilor noastre, p. 278, text și nota 1; t. VII, p. 266 și 284, 285. Cpr. și Cas. fr. Sirey, 1901. 1. 359.

(6) Veți t. VII a Coment. noastre, p. 266, 267 și 284, 285.